

PRVNÍ REPUBLIKA

PRVNÍ REPUBLIKA

DRUHÁ SÉRIE (1928–1929)

Nové osudy rodu Valentů

Období první republiky charakterizoval prudký společenský i technologický pokrok. Na jeho pozadí se odehrál svár dvou zarputilých bratrů s temnou minulostí, kriminální zápletky i boj o srdce milované ženy. Stejní hrdinové se nyní vrací v třináctidílném pokračování oblíbeného seriálu První republika. Děj druhé série se posouvá o osm let, do roku 1928. Jaroslav Valenta (Jiří Vyorálek) opouští vězení a snaží se vrátit do rodinné firmy. Tam o něj ale nikdo nestojí, spíše by rádi, aby odešel na venkov hospodařit s otcem Aloisem (Jan Vlasák). Bratr Vladimír (Ján Koleník) vede povoznictví, kde těží především z legionářské minulosti a kontaktů získaných za války ve Francii. Jaroslav se ale nehodlá svých práv jen tak vzdát a je odhodlaný získat zpět osobní pověst, respekt i úspěch v obchodu.

V druhé řadě seriálu se objeví celá řada nových postav a s nimi i nové herecké tváře – Anna Fialová a Brigita Cmuntová, které hrají již dospělé dcery Jaroslava a Kláry Valentových, Stanislav Majer jako tvrdý a nekompromisní podnikatel Hans von Lippi, nebo Vladimír Polívka jako poručík Jan Andrlé.

Natáčení dobového seriálu odpovídal i výběr lokací, do kterých se filmaři vydali. Podívali se například do Kutné Hory, do zámků ve Zruči nad Sázavou, ve Veltrusech nebo do Ploskovic. Tvůrci se rovněž zaměřili na dobově významné fenomény, jakými byly třeba oslavy desátého výročí existence republiky, začínající ženská emancipace nebo rozvoj automobilismu. „Televizní tvorba se stále více podobá filmovému světu nejen v zahraničí, ale i u nás. A také pokračování První republiky se tomuto trendu přibližuje,“ říká režisér Biser Arichtev a pokračuje: „Nové díly budou – v mezích žánru – mnohem dynamičtější a akčnější. Doba první republiky je velmi inspirativní a krásná. Po ulicích jezdily nádherné automobily, lidé do společnosti chodili v krásných šatech a začalo se řešit mnoho společenských témat. To vše se odráží v našem seriálu.“ „Magdaléna pokračuje ve své emancipaci, kterou diváci znají z první série. Má nadále svoji hlavu, svůj názor a dokáže si prosadit svoje. Rodičům ale na druhou stranu nedělá naschvály a s rodinou tolik nebojuje, protože už je dospělá žena,“ říká o vývoji své postavy Veronika Arichteva.

„Práce na seriálu První republika má pro mě zvláštní osobní rozměr – můj pradědeček z matčiny strany také přijel po 1. světové válce do Prahy založit rodinnou firmu a v jeho díle pokračovali dva bratři, z nichž jeden byl můj dědeček, který si v zarputilosti nic nezadal s Valentovými. A moje maminka, která tu dobu pamatovala a už tady bohužel není, nám ještě při psaní scénářů druhé řady poskytla cenné rady o tom, jak to tehdy v rodinách chodilo,“ říká kreativní producent Jan Maxa.

Kreativní producent Jan Maxa: Práce na rodinné sáze je pro mě zlatým hřebem

Máte k seriálu První republika a jejímu období nějaký osobní vztah?

Práce na seriálu První republika má pro mě zvláštní osobní rozměr – můj pradědeček z matčiny strany také přijel po 1. světové válce do Prahy založit rodinnou firmu a v jeho díle pokračovali dva bratři, z nichž jeden byl můj dědeček, který si v zarputilosti nic nezadal s Valentovými. Moje maminka, která tu dobu pamatovala a už tady bohužel není, nám ještě při psaní scénářů druhé řady poskytla cenné rady o tom, jak to tehdy v rodinách chodilo.

Co pro vás První republika znamená a proč Vás lákalo pracovat na jejím pokračování?

Z producentského hlediska je práce na rodinné sáze zlatým hřebem. Sága rodu Forsytů v době svého vzniku zažila ve světě seriálový boom, a díky tak velkému úspěchu na tehdy ještě Československé televizi, vznikla poptávka po podobných seriálech z domácí tvorby. Celá Dietlova tvorba vznikla na základě šoku, který tehdejší vedení televize z úspěchu této ságy mělo. Nechtěli, aby nějaký další západní produkt byl stejně tak populární, a proto kontrovali dnes již unikátní českou seriálovou školou. Dělat rodinnou ságu je úžasné, člověk se tak nějak s tou rodinou sžije. Dobové

projekty zároveň mají zároveň ještě jednu přidanou hodnotu v tom, co všechno se člověk naučí a dozví. Co všechno jsme si museli třeba zjistit o tehdejší automobilové dopravě? Ta tvůrčí cesta je pro mě vždy hrozně zajímavá.

Co jsou podle Vás ústřední témata druhé řady První republiky?

V druhé sezoně zachováme základní atributy tohoto výpravného seriálu, rodinné osudy, napětí i dějové vazby na milníky meziválečného Československa. Dotkneme se i historicky signifikantních okamžiků, ať už to budou oslavy desátého výročí existence republiky, ženská emancipace ve dvacátých letech, rozvoj automobilismu nebo postavení legionářů v poválečné ekonomice a společenském životě.

Ženská emancipace rezonuje již v první řadě První republiky. Jak se projevuje v druhé řadě?

Samozřejmě je stále důležitým tématem, protože rezonovala celou dobou. Typickým příkladem je postava Magdalény, která v této sérii bude muset řešit otázku, kterou řeší i mnoho dnešních žen – musí si zvolit mezi vztahem a kariérou.

Autor projektu a producent Filip Bobiški: První republika je konkurenceschopný seriál na mezinárodní úrovni

S jakou představou jste šel do natáčení druhé řady seriálu První republika?

Naším záměrem je zprostředkovat divákům strhující příběh a krásný vizuální zážitek. Od počátku jsme věděli, že musíme hodně tvrdě pracovat, abychom diváky po velkém úspěchu první série první dokázali zase nadchnout. Spoustu úsilí jsme věnovali scénářům, přemýšleli nad tím, jak se naše postavy posunuly za dobu osmi let, kterou v příběhu přeskochíme, hledali jsme, jak do rodiny dostat zase napětí i romantiku, aby to přirozeně vycházelo z charakteru a příběhu našich postav. O vývoj a další vylepšení se snažíme mimojiné také ve výtvarném ztvárnění, snímání, svícení a barevnosti.

Seriálové rodinné ságy jsou oblíbeným televizním formátem nejen u nás, ale i v zahraničí.

Nechal jste se podobným seriálem inspirovat?

S kolegy samozřejmě sledujeme úspěšné evropské a světové projekty, jezdíme několikrát ročně na televizní trhy a festivaly, inspirace je přirozená součástí tvorby. My si ale nedáváme za cíl něčemu konkrétnímu se přiblížit, napodobit to. První republika má svůj vlastní žánr a styl a má své diváky v různých zemích. Profesionálové v oboru vnímají První Republiku jako seriál konkurenceschopný na mezinárodní úrovni a kupují ho pro televizní stanice ve svých zemích, takže se někdo v něčem nechává inspirovat možná námi.

Jste nejen producentem, ale i autorem projektu. Co Vás na období první republiky tolik přitahuje?

Snažíme se, aby naše postavy jednaly s noblesou, která je alespoň v našich představách s tou dobou spojená. Dekorace, kostýmy, líčení a úpravy vlasů, koncepci snímání a svícení děláme tak, aby výsledkem byly jakési „výtvarné obrazy“. Například prostředí továrny máme hodně industriální, vilu naopak romantizujeme. Vycházíme z dobových reálií, ale posunujeme je dál, snažíme se o moderní vizuálně krásný seriál, atraktivní pro současný vkus. Stylizace, kterou

nám to období umožňuje, je z hlediska filmařské práce pro mne velmi atraktivní.

Máte nějakou osobní zkušenost skrz Vaši rodinu s obdobím první republiky?

Prastrýc v té době vedl československý tabákový průmysl a jeho bratr tabačku v Kutné Hoře. Z vyprávění babičky si pamatuju jak ji jako čtrnáctiletou vozil bílým kabrioletem do Prahy do Slávie a podívoval se nad tím, že jako mladá slečna ještě nekouří. Tehdy to bylo vnímané úplně jinak. A samozřejmě mi vyprávěla řadu dalších detailů, které v historii naší rodiny jdou i daleko před období první republiky. Odtud také pochází inspirace na vilu Valentových. Ta stojí v Kutné Hoře poblíž vily, kterou naše rodina tehdy vlastnila, a byla té seriálové velmi podobná.

V druhé řadě se objeví i řada nových postav, která Vám osobně je nejbližší?

Mám samozřejmě rád všechny, ale pokud mám někoho vyzdvihnout, pak tedy Elišku, která se z holčičky proměnila v této sérii v mladou dámu studující medicínu. To s jakou jemností, citem a šarmem ji ztvárnila Brigita Cmuntová, je okouzující navázání na úžasnou malou Elišku ze série minulé.

Co je pro producenta při vytváření tak velkého historického seriálu nejtěžší?

Nejdůležitější částí je promyšlení a nastavení konceptu a jeho převedení do scénáře. Už když se píše scénář, uvažujeme o tom jaký bude vizuální styl, máme typovou představu o hereckém obsazení, ale třeba i o ztvárnění automobilových závodů, o práci s hudbou, atd. To se v průběhu realizace zpřesňuje a režisér, architekt, výtvarník kostýmů, kameraman a další profese to obohacují konkrétními návrhy. Přenesení představy o tom, co má být výsledným tvarem, uřídit práci všech tvůrců, abychom se od vývoje, přes natáčení až po střih a dokončovací práce dostali k výsledku, který byl na začátku v představě mojí a mých nejbližších spoluautorů, a také toho co jsme v prezentaci slíbili dodat televizi, to vyžaduje obrovskou energii a intenzivní nasazení.

Hlavní scenárista Jan Coufal: Když je potřeba, aby některá postava zemřela, neváhám

Co Vás lákalo na zapojení se do projektu První republiky?

Práce na takhle prestižním projektu se zkrátka neodmítá.

Ke spoustě postav jste musel přistoupit už k jako předem daným charakterům, jak složité to pro Vás bylo?

Znamenalo to hodiny a hodiny práce. Sezení s producenty, ujasňování si představ a možností, kam se postavy mají posunout, jaký příběh s nimi vyprávět. Všichni zúčastnění měli logicky svou představu, já je musel přesvědčit o té své.

Jelikož jde o historický seriál s reálnými událostmi, pracoval jste s odbornými poradci? Kde jste hledal prameny nebo inspiraci?

Rád čtu, i když ne tolik, kolik bych chtěl. Většinu historických reálií mám tedy z knížek. Inspirací může být ale koneckonců cokoli, takže jsem se nebál použít ani věci – vzorce chování, společenské jevy – známé dnešnímu člověku. Některé věci se zkrátka nemění.

Které dialogy nebo postavy se Vám psaly nejlépe? Oblíbil jste si některý z charakterů tak, že jste mu v příběhu „nadržoval“?

Pro mě je vždy na prvním místě příběh. Emoce, které vyvolává. Jeho soudržnost a napětí. Nic jiného není důležité, takže i když je mi někdo charakterově bližší než ostatní, ale příběh vyžaduje, aby ona postava byla v seriálu méně nebo dokonce zemřela, neváhám.

Musel jste používat nějaké speciální dobové obraty, nebo jste jazyk přizpůsobil dnešní době?

První republika má nastavený styl. Netočíme historický seriál, ale seriál, který se odehrává v historii. Snažíme se o moderní vyprávění, k čemuž patří i trochu volnější nakládání s reáliemi. Ne že by bylo něco záměrně nepřesné, co se ale jazyka postav týká, nesnažíme se o historickou věrnost.

O čem podle Vás, jako autora, První republika je? Je obrazem doby, nebo historií jedné velké rodiny?

Žánr seriálu je trochu rozkročený a nedá se definovat jedním slovem. Je to moderní rodinná sága s kriminální zápletkou, ve které hraje důležitou roli minulost, před kterou se nedá utéct. Příběh, který vyprávíme, má obecnější charakter, nejsou to věci, které se mohly odehrát jen tam a tehdy. Chceme zachytit motivy, které rezonují a jsou důležité i dnes.

Režisér Biser A. Arichtev: V historii je řada paralel se současností

První republika vstupuje do druhé řady. Cítíte se jako expert na toto historické období?

V přípravách a při natáčení mám vždycky několik odborných poradců. Nejsou tam každý den, ale kdykoliv něco potřebuji, mám komu zavolat. Jsou to lidi přes kostýmy, nejrůznější rekvizity, automobily, choreografové... Bez nich by to nešlo. Hodně jsem musel studovat i já, abych měl přehled a nemohli mě ošidit. První republika může být krásná i temná. Záleží na tom, z jakého úhlu pohledu se na tu dobu podíváme, do jaké sociální vrstvy, do jakého prostředí. Témata z historie a dobové vizuály v seriálech mě obecně hodně baví. Nabízejí hodně prostoru pro práci s výtvarnem a fantazií.

Čím vlastně Vás toto období fascinuje?

Jak už jsem říkal, fascinují mě témata. Období mezi válkami bylo hodně zajímavé a přináší příběhy, které by se za normálních okolností nemohly stát. Mentalita lidí byla jiná, poznamenána válkou, ekonomickou krizí. Kriminální se potýkali s nebývalou krutostí, přitom vyřešení takových případů bylo kolikrát paradoxně snadné. Lidé byli bohatnější, měli jiné vychování. To je asi to, co ovlivnilo i chování společnosti jako celku. Zjišťujete to při každém setkání s pamětníky. To je to, proč asi máme pocit, že to bylo lepší. Záleželo na morálce a vyšších principech. Ty už dnes ztratily na váze. Jsem šťastný, že jsem mohl potkat legionáře od Tobruku.

Děj druhé řady se posunul o osm let. Je tam nějaká výrazná změna?

Určitě se posunuje celý vizuál seriálu. Druhá řada je industriálnější, rychleji vyprávěná, je temnější. Diváci pocitově zaznamenají, že obraz je jakoby zaprášený. Hodně se budeme pohybovat ve firmě Valentů. Jaroslav chce rozvinout spedici směrem k autodopravě a vyrábět i vlastní nákladní automobily, které uvezou více nákladu a budou efektivnější. Taky Irena se pohybuje okolo aut, chce závodit a být jako Eliška Junková. Automobily budou jasnou atrakcí série. Myslím, že takhle jako my tu s historickými závodáky nikdo netočil. Hrozně mě to bavilo. Kdyby tady byl scénář, chtěl bych natočit film o Elišce Junkové. Ta auta byla fascinující.

Jaká je z filmařského hlediska druhá řada seriálu oproti té úvodní?

Je tu trochu jiná narace. Vyprávíme malinko jinak než v první řadě. Je tu hodně dramatických zvrátů. Technologicky jsme ale zůstali věrní. Točíme na dvě kamery paralelně. Snažil jsem se být důsledný v aranžích, abychom měli ve scénách krásné světlo. Začínáme připravovat třetí řadu, kde motivy nabízejí posun ve formě, takže v tomto smyslu připravuju změnu. Ale to bude spíš překvapení pro diváky seriálu.

První republika je Vaším dalším dobovým seriálem. Proč máte „dobovky“ rád?

Miluju je. Provázejí mně od mých začátků u filmu před 25 lety a jsem za ně rád. V historii

je řada paralel se současností, ty rád objevuju. Rád říkám, že lidé tenkrát byli taky „jenom lidé“. Dnes máme tendenci na historické postavy nahlížet jako na jména z učebnice nebo jako na sochy. Ale je potřeba si uvědomit, že i oni byli v mnoha ohledech stejní jako my. Baví mě tohle odhalovat. Chci, abychom těmto postavám více porozuměli, abychom si k nim vytvořili vztah a poučili se. Historie je důležitá. Proto je důležitá taky atmosféra, kterou se snažím oživit. Všechno vás najednou začne víc zajímat a budete to více chápat. Historie není učebnice, je živočišná a krásná.

Jak pracujete s retnem při natáčení a jaké období naší moderní historie se Vám esteticky líbí nejvíce?

Retro, které zpracovávám do svých seriálů, je vždycky malinko stylizované. Chci, aby to nebyly instantní dobové seriály. Chci, aby tomu diváci rozuměli a aby se bavili. Aby je nerušily věci, kterým nerozumějí. Hodně záleží na míře vkusu a práci s historickými materiály. Vždycky se spolupracovníky nastudujeme dobu a řekneme si, které prvky bychom chtěli využít a které využívat příliš nebudeme. I ty se tam objeví, ale nejsou v nejexponovanějších prostředích a postavách. Je to těžké, protože můžete udělat chybu. Proto je tam vždycky řada poradců. V přípravách i v realizaci. Ti určují hranici. Nejsem to nikdy já. Já se snažím najít cestu k výtvarnému a filmovému stylu. Je to hra, která je na mých věcech

patrná a mně taky nejvíc baví. Chci ale točit i scénáře z dřívější historie, stejně jako současné příběhy. Vždycky bych k nim přistupoval podobně. O sci-fi jsem zatím neuvažoval. Když vidím filmy jako Interstellar, nechápu, jak je možné tohle natočit. Je to technicky tak dokonalé, že se mi tají dech. Mám vůči tomu velký respekt.

V První republice hraje i Vaše manželka Veronika. Přístupujete k ní na place jinak než k jiným hercům?

Je to vždycky jiné než u ostatních herců. Chtěl bych říct, že ne, ale je. V první řadě jsem na ni byl přísnější. Byla v tom i moje nervozita. Byla na tu roli perfektní a chtěl jsem, aby byla dobrá, ale svazovala ji tréma. Chtěl jsem to odbourat, ale efekt byl opačný. Veronika je temperamentní, takže navíc měla tendenci se mnou o věcech víc polemizovat. Dneska už je to jiné, zvykli jsme si na to, že spolu pracujeme, a je to pro nás daleko svobodnější. Já jsem se uklidnil a ona už tolik neodmlouvá.

Probíráte pak natáčení ještě doma?

Ano. Bereme si práci domů. Děláme ve stejné nebo podobné branži. Veronika, stejně jako já, má spoustu aktivit. Dělíme se o zážitky a probíráme spolu věci, které se nám dějí. Je to důležité. I když naše postoje mohou být někdy odlišné, rozumíme si. Sdílíme radosti i práci. Je to přirozené a oba jsme rádi, že v sobě máme oporu. Zní to jako klišé, ale je to vlastně tak.

Jiří Vyoralék: Chtěl bych natáčet v brnění

Od natáčení první série uběhly téměř čtyři roky. Měl jste svou postavu, jak se říká, pod kůží, nebo jste si ji musel oprášit?

Bylo to, jako by vůbec žádná přestávka nebyla. Bylo to až s podivem. První řada se točila, myslím, bezmála rok. To už se Vám pod kůží dostane ledacos. A kolegové, kteří přišli jako nové postavy, se s tím propojili naprosto hladce – klobouk dolů!

První republika je dobový seriál. Máte jako herec dobové kostýmy a masky rád?

Ano. V tomto případě s sebou nesou úroveň a noblesu. Prostě vás změní. Tajně doufám, že mě potká i třeba brnění nebo opásané kožešiny, ale to asi v jiných projektech.

Poválečné období bylo velice významnou etapou světových dějin. Napadá Vás něco z této doby, z čeho bychom si nyní měli vzít příklad?

Vrcholní představitelé moci se snažili vybudovat suverénní, vyspělý, demokratický stát. O tom dnes přesvědčen nejsem.

Máte toto období nějak spojené s historií vlastní rodiny?

To bohužel nemůžu sloužit.

V centru pozornosti První republiky je jedna významná rodina. Jak se posunuly rodinné vztahy od té doby? Co znamenala rodina za první republiky a co dnes?

Rodina znamená pořád to samé. Kořeny, sounáležitost, odpovědnost, budoucnost a tak dále. V dobrém i ve zlém. Jen konvence povolily.

Seriálová tvorba ve světě, ale i u nás zažívá boom. Tvůrci k televiznímu formátu přistupují jinak, než tomu bylo dříve. V čem je podle Vás hlavní výhoda seriálu oproti filmu?

Technologie umožňuje vyrábět televizní formát v podstatě ve filmové kvalitě. Pak se dají vyprávět dlouhé příběhy, a to samozřejmě všichni chceme.

Vaše postava strávila osm let ve vězení. Jak to změnilo vztahy s Vašimi bratry?

Freddy Jaroslava vítá bezelstně a nadšeně, ale Vladimír si zachovává ostražitost a dobře ví proč.

Přišel jste o výsadní postavení v rodině. Vaše dcery vyrůstaly s jiným mužem. Jak to ovlivnilo Vaše vztahy?

Vše se začíná budovat velmi křehce a v podstatě od začátku. Získat zpátky alespoň pozornost svých dcer je patrně největším Jaroslavovým cílem.

Jedna dcera je velmi emancipovaná. Jak Jaroslav bojuje s tím, jak se svět v tomto ohledu za těch osm let změnil?

Nebojuje! Ze své podstaty je progresivní člověk s otevřenými očima. Vrací se s vizí budoucnosti, s osmiletou zkušeností v kriminálu a v lreně vidí hodně ze sebe.

U dobových seriálů je běžné, že se pracuje s historickými poradci. Konzultoval jste i Vy s experty něco, co se týká Vaší postavy?

Když přivezli na plac ty krásný starý auta! Tak jsem se šel ptát na všechno kolem nich!

Ján Koleník: Návrat Jaroslava z vězení všechno zkomplikuje

Od natáčení první série uběhly téměř čtyři roky. Měl jste svou postavu, jak se říká, pod kůží, nebo jste si ji musel oprášit?

Hlavně jsem musel oprášit češtinu. Při setkání s českými kolegy a režisérem na place První republiky jsem si na Vladimíra začal vzpomínat. Mou postavu čeká nová životní etapa. Je zralejší, takže jsem ho začal zkoumat nanovo.

První republika je dobový seriál. Máte jako herec dobové kostýmy a masky rád?

O kostýmy a masky jde až v druhé řadě. Je ale pravda, že to herci pomáhá. Při dobových seriálech jde ale hlavně o studium společenských zvyků a život lidí v historických souvislostech. Podle mě se ale vášně, vztahy a lidi nemění.

Poválečné období bylo velice významnou etapou světových dějin. Napadá Vás něco z této doby, z čeho bychom si nyní měli vzít příklad?

První republika nám pomohla určit se jako národ. Kdo ví, kde a jako součást koho bychom jinak skončili. I když teď už jsme dva státy, tehdy jsme se s Čechy potřebovali. Za první republiky byla nastolena demokracie. Dnes nějak máme problém ji definovat, vážit si jí a zacházet s ní.

Máte toto období nějak spojené s historií vlastní rodiny?

Moje babička, kterou mám bohužel už jen jednu, se narodila v době, o které se bavíme. Je to fascinující. Velmi si jí vážím. Moji předkové byli vojáci a hospodáři.

V centru pozornosti První republiky je jedna významná rodina. Jak se posunuly rodinné vztahy od té doby?

Podle mě rodina dnes znamená stále podstatnou, ale stále vzácnější instituci. Je doba, kdy mnoho rodinných svazků nevydrží. Děti je také méně. Lidé se spoléhají víc na sebe. Já pocházím z velké rodiny. Máma je z pěti sourozenců a táta ze čtyř. Také byli tři bratři, každý byl jiný povahou i svými zájmy. Autoritami byli dědové, pak jejich synové. Když otcové umřeli, převzaly to po nich ženy.

Seriálová tvorba ve světě, ale i u nás zažívá boom. Tvůrci k televiznímu formátu přistupují jinak, než tomu bylo dříve. V čem je podle Vás hlavní výhoda seriálu oproti filmu?

Je dobře, že i mezi seriály vzniká žánrová pestrost. Víím, že seriál je pro televizi zajímavější, protože periodicky zabere víc prostoru ve vysílací struktuře. A když lidi zaujme, televize má záruku, že se divák bude pravidelně vracet. Když se téma a příběh nevede do jednoho dílu, vznikne víc dílů a může z toho být kvalitní seriál. Nemám ale rád, když se seriál dělá opačně podle vzorce „protáhněme to na 13 dílů“. Pak je cítit, že v tom je kalkulace a vata. Podstatné ale je, že vznikají seriály, které se snaží diváky zaujmout filmovým jazykem.

Vaše postava se na konci první série dostala k milované Kláře. Jak se Váš vztah bude vyvíjet, když se Jaroslav vrátí z vězení?

Vladimír se usadil. Má jasno, s kým chce žít. Po soukromé stránce je spokojený. Všechno komplikuje příchod bratra, s kterým se opět vrací všechen diskomfort ve firmě, v rodině a objevují se komplikace z minulosti. I když je Vladimír smířlivý, tlačí před sebou problém, který ho nakonec zlomí.

Vaše postava má nyní výsadní postavení v rodině. Jak Vladimír tuto situaci zvládá?

Vladimír nemá problém být v čele rodinného podniku. Je respektovaný a racionální.

Není soutěživý typ, je přizpůsobivý. Možná by měl být víc akční. Na rozdíl od první série se mi zdá, že je klidnější. Ale dá se to zdůvodnit tím, že je v sevřené situaci, která mu nedovoluje konat.

U dobových seriálů je běžné, že se pracuje s historickými poradci. Konzultoval jste i Vy s experty něco, co se týče Vaší postavy?

Příprava je samostudium. Netočili jsme historický dokument. Máme svou uměleckou licenci. Dobu první republiky využíváme jako rámeček, ve kterém žijí naši hrdinové.

Děj druhé série se odehrává v roce 1928, tedy deset let po vzniku Československa. Nyní už Československo není, ale Vy, Slovák, jste u nás v Česku i díky První republice velmi populární. Jaké jsou podle Vás vztahy mezi Čechy a Slováky?

Z mé zkušenosti jsem při práci na První republice cítil vzájemnou souhru a respekt. V Praze mám i početnou rodinu. Mnoho Slováků pracuje v Česku, a tak těžko zapomeneme na to, že jsme byli jedna země. Další generace ukážou, jak moc se vzdálíme. Slovenské děti rozumějí češtině, ale mám informace, že opačně to tak není.

Robert Urban: První republika je moje srdcovka

Od natáčení první série uběhly téměř čtyři roky. Měl jste svou postavu, jak se říká, pod kůží, nebo jste ji musel oprašovat?

Charakter Freddyho je mi blízký, nebo spíš s postavami tohoto typu mám zkušenost už dříve z jeviště. Navíc jsem před natáčením znovu zhlédl první sérii, protože seriál První republika je moje srdcovka. Takže jsem si, ve vší skromnosti, ani po těch pár letech na tuhle roli nemusel dlouho zvykat. Ale je pravda, že jsem na sobě zapracoval fyzicky, aby ten časový posun ve scénáři byl na Freddyho vidět.

První republika je dobový seriál. Máte jako herec dobové kostýmy a masky rád?

Myslím, že nejen já, ale i ostatní kolegové mají rádi dobovky právě proto, že charakter postavy pomohou dotvořit kostým a dobové kulisy. Když se k tomu přidá ještě dobrý scénář, pak je to vždycky svátek.

Poválečné období bylo velice významnou etapou světových dějin. Napadá Vás něco z této doby, z čeho bychom si nyní měli vzít příklad?

Myslím, že v té době bylo důležité také hledání národní identity. ČSR patřila ve světě ke špičce, měli jsme pokročilou demokracii, osobnosti jak v umění, tak ve vědě, čeští podnikatelé zaměstnávali spoustu lidí a byli jsme zkrátka velmoc. Takže být Čechem pro mnohé znamenalo hrdost. Dnes se setkávám s tím, že se Češi za svou národnost stydí. Ale je ještě spousta těch, kteří jsou na svou zemi pořád hrdí.

Máte toto období nějak spojené s historií vlastní rodiny? Je nějaká historka, co se u vás traduje, třeba co dělali vaši předci?

Z tohoto období úplně ne, ale ze staršího, kdy tatínek mé babičky dělal v dobách Rakousko-Uherska šachtmistra v dole někde v Rusku. Měli jsme doma pár starých rublů z té doby a portréty právě jeho s prababičkou visely v tatínkově ložnici jako odkaz na historii naší rodiny.

V centru pozornosti První republiky je jedna významná rodina. Jak se posunuly rodinné vztahy od té doby? Co znamenala rodina za první republiky a co dnes?

Tuhle otázku poslední dobou dost intenzivně řeším. A seriál První republika mi k tomu výrazně pomohl. Dřív bylo běžné, že spolu celá rodina žila v jedné vile, všichni se setkávali alespoň jednou denně u večeře a řekli si, co se za ten den přihodilo. Dnes jsme rádi, když své příbuzné navštívíme jednou za rok. Na druhou stranu žít společně tři generace v jednom domě, to asi chtělo obrovskou dávku tolerance a pochopení. Tím, že si teď každý žijeme po svém, se třeba už ale nikomu nemusíme zpovídat. A to má taky svoje.

Seriálová tvorba ve světě, ale i u nás zažívá boom. Tvůrci k televiznímu formátu přistupují jinak, než tomu bylo dříve. V čem je podle Vás hlavní výhoda seriálu oproti filmu?

Nepovažuji se za odborníka, ale dovolím si tvrdit, že seriál může být oproti filmu podrobnější ve vyprávění. A může se tak věnovat tématům a věcem, na které by ve filmu nebyl prostor.

První republika je trochu soupeřením Jaroslava a Vladimíra. Jaký je pohled Freddyho na tuto situaci?

Vladimír a Jaroslav jsou Freddyho starší bráčkové, které nade vše ctí, stejně jako tatínka Aloise. Takže mu záleží na tom, aby spolu bratři vycházeli. A taky se snaží dát Jaroslavovi najevo, že i po osmi letech, a i přesto, co se stalo, je pro něj pořád plnohodnotným členem rodiny.

Můžete nastínit, co v druhé sérii Freddyho čeká? Kam se jeho postava vyvíjí?

Freddyho, jako nejmladšího z bratrů, štve, že ho nikdo nebere vážně. Netvrdím, že si za to nemůže sám, ale dost ho to frustruje. A tak udělá pár hloupostí, které v konečném důsledku nedostanou do problémů jenom jeho samotného, ale zkomplikuje to i ostatním.

V první sérii Freddy obdivoval nové věci a technický pokrok. Nyní se děj posunul o osm let vpřed. Projeví se nějak ve scénáři?

Nejenže tenkrát Freddy obdivoval technický pokrok, ale studoval právníčinu. Tu už má

úspěšně za sebou a chtěl by se stát právníkem v rodinné firmě. Ale jestli se mu to podaří, bude záležet taky na tom, na kolik dokáže ostatní přesvědčit, že to zvládne.

U dobových seriálů je běžné, že se pracuje s historickými poradci. Konzultoval jste i Vy s experty něco, co se týká Vaší postavy?

V mém případě zatím stačil vlastní průzkum, kdy jsem si třeba přečetl knížku vztahující se k dané době. Ale vzpomínám třeba na situaci, kdy jsem měl v ruce držet loveckou pušku a na place byl odborník, který poradil, jak ji držet tak, aby nebylo jasné, že ji v ruce držím poprvé v životě. Stejně tak to bylo třeba v případě bojových scén, které měly svou jasně danou choreografii.

Jan Vlasák:

Doba první republiky mi připadá jako oslnivý záblesk toho lepšího, oč jsme se pokoušeli

Od natáčení první série uběhlo několik let. Jaký byl návrat k roli Aloise Valenty?

Ve druhé řadě seriálu První republika moje postava poněkud ustupuje z hlavního plánu příběhu do pozadí a stahuje se na svůj statek, kde více méně slouží jako připomínka toho, jak celá historie rodiny začínala, a také jakési měřítko toho, kam a jak se život v rodině i ve světě kolem posunul.

Jak vlastně vnímáte období první republiky?

Samozřejmě máme pohled na tu dobu zkreslený, alespoň já to tak cítím, neboť jsme odkázáni na dokumenty nebo jako v mém případě na vyprávění mé matky. Mám pocit, že si celou tu dobu už trochu idealizujeme, že k nám tolik nedoléhají tvrdost a obtíže, s jakými se muselo žít. Ale tak už to prostě chodí. Na druhou stranu naděje, které ta doba vzbuzovala, a odhodlání lidí ty naděje proměňovat ve skutečnost byly záviděníhodné. Přesto ve světle toho, co následovalo – myslím druhou světovou válku, potom komunismus s postupným úpadkem důvěry v mravní hodnoty –, mi doba první republiky připadá jako oslnivý záblesk toho lepšího, oč jsme se pokoušeli.

Poválečné období bylo velice významnou etapou světových dějin. Napadá Vás něco z této doby, z čeho bychom si nyní měli vzít příklad?

Já nevím. Snad jen naději, že své ideály dnes nebudeme stavět na chatrných základech polopravd, falešných mýtů a někdy i lží.

Co byste popřál druhé sérii První republiky?

Přeju seriálu hlavně to, aby lidi pobavil a potěšil. Tak zlomme vaz!

Veronika Arichteva:

Kostýmy v První republice miluji

Jaká je Magdaléna v druhé sérii?

Děj se posunul o osm let, takže Magdaléně je 29 let. Můžu prozradit, že v této sérii nebude mít žádnou milostnou linku, ale bude se věnovat obchodu a rodině. Vede teď rodinný podnik Škvorových, kde spolupracuje s Valentovými. S Jaroslavem, který se vrátil z vězení mají podobný názor právě na to jak podnikat.

V minulé sérii se Magdaléna velmi silně projevovovala jako samostatná a nezávislá žena. Jak se projevuje emancipace Vaší postavy v této sérii?

V podstatě je to pořád stejné. Magdaléna stále klade důraz na svoji samostatnost a nezávislost. Už tolik nebojuje s matkou, jako v první sérii, ale má pořád svoji hlavu a svůj názor. Pokud se jí něco nelíbí, tak se nebojí ozvat.

Jak se cítíte v dobových prvorepublikových kostýmech?

Já kostýmy v tomto seriálu miluji, hlavně konkrétně ty, které nosím já. Míša Hořejší zachovala stejný styl jako v první sérii, což jsou kalhotové sukně a kostýmky. Cítila jsem se v nich velmi žensky. Je pravda, že když se člověk do takového kostýmu oblékne, tak se automaticky narovná a má hned víc sebevědomý. Kostým spolu s make-upem a účesem udělá půlku postavy.

Jak se vyvine linka dvou žen Vladimíra?

Příběh se posunul o osm let, což je na udržování nějaké nenávisti a pocitu příkoří dlouhá doba. Obě vědí, co je potřeba pro běh rodiny, takže tyto zášty drží na uzdě a respektují se a pomáhají si. Nicméně Vladimír není ani po těch letech Magdaléně lhostejný, ale respektuje jeho i jeho rodinu.

Poválečné období bylo velice významnou etapou světových dějin. Napadá Vás něco z této doby, z čeho bychom si nyní měli vzít příklad?

Myslím, že v dnešní době se vytratilo gentlemanství a úcta k rodině. Když mi muž otevře dveře, tak mě to spíš mile překvapí, jelikož to dneska bohužel už není běžné. Na druhou

stranu je dobře, že žena je dneska brána jako rovnocenný partner.

V centru pozornosti První republiky je jedna významná rodina. Jak se posunuly rodinné vztahy od té doby?

Mám pocit že rodina dneska nemá tak pevné základy jako dřív. Celkově pojem rodina není pro dnešní mladé lidi tak důležitá a nemá takovou váhu a to není dobře.

U dobových seriálů je běžné, že se pracuje s historickými poradci. Konzultoval jste i Vy s experty něco co se týká Vaší postavy?

Před natáčením první série, jsme měli občas na place historika a tím pádem konzultanta.

Brigita Cmuntová: Eliška má vize. Většinou nejde o příjemné zprávy

Vaše postava vyrostla z malé holčičky v mladou ženu...

Eliška Valentová se provdala za svého kamaráda z dětství Vojtu Toufara, se kterým tvoří mladý zamilovaný manželský pár. Rozhodla se pro studia medicíny.

V seriálu vystupujete jako lékařka, což pro tu dobu nebylo pro ženy příliš typické. Jaká byla motivace Elišky se jí stát?

Ve druhé sérii se Eliška objevuje jako studentka medicíny a k lékařce jí ještě pár let chybí. V tomto období nebylo snadné pro ženu uspět v oboru medicíny. Možná to byla Eliščina cílevědomost, která jí dala pohnutku k tomu, aby to změnila.

Co jste na své postavě nejvíce obdivovala a co Vám bylo naopak nejvíce cizí?

Obdivuji její empatii a sílu zvládat náročné situace. Její cílevědomost a zároveň citlivost. Řekla bych, že cizí mi nebylo nic. Rostly jsme společně.

V první řadě seriálu měla Eliška vize, které předpovídaly budoucnost...

Spíše se vídala s duchy zemřelých. Až v druhé sérii jsou její vize více spojeny s budoucností. Jde většinou o záblesk indicií, obrázků, se kterými si ona sama moc neví rady a nerozumí jim, nedokáže je ovládat. Poté se ukáže, že šlo o znamení, co se má stát nebo i co se stalo. Většinou nejde o příjemné zprávy.

Po osmi letech se Elišce vrací otec z vězení. Jakým stylem to poznamená jejich vztah?

Eliška oproti své sestře Ireně nemá moc dobrý vztah se svým otcem Jaroslavem. Má k němu odstup, příliš mu nedůvěřuje, což je zapříčiněno událostmi, do kterých byl a je Jaroslav zapleten. Snaží se ho přijmout, protože je to její otec, kterého miluje, ale nejde to tak lehce.

Vladimír Polívka: Být gentlemanem byla v určitých kruzích samozřejmost

Jste nový člen První republiky. Když přišla nabídka, jak dlouho jste se rozmýšlel?

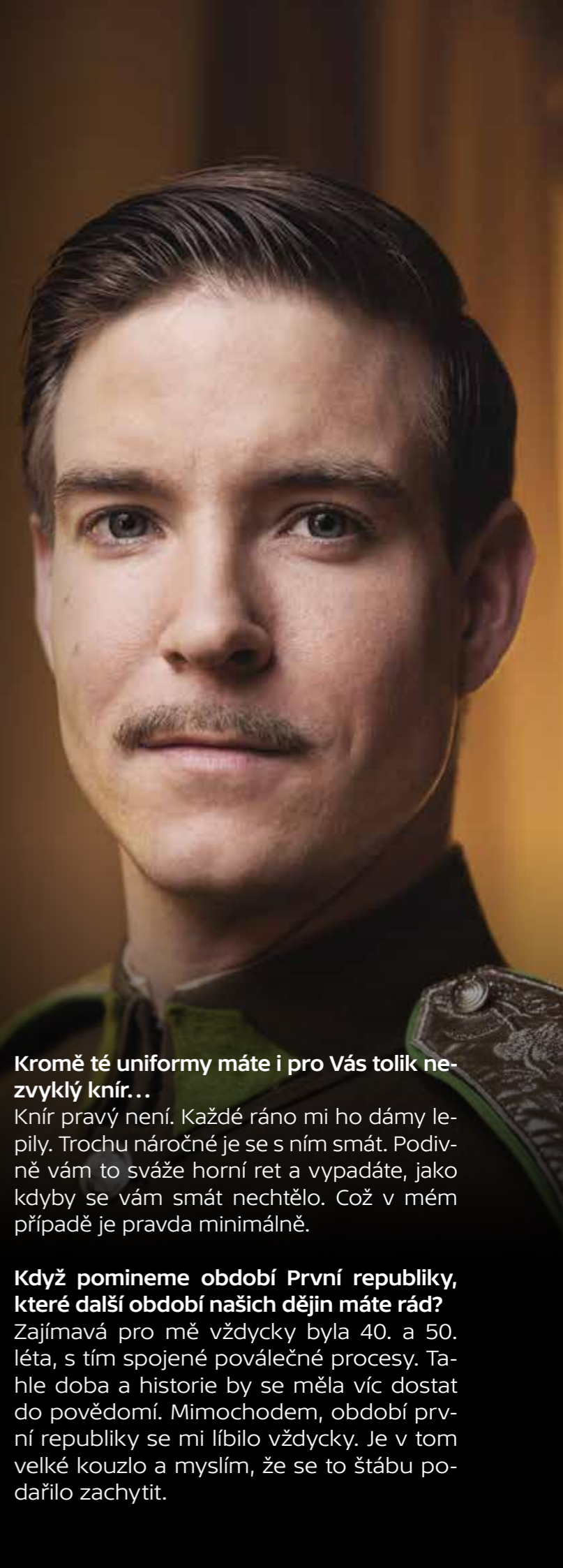
Já už pár seriálů odmítl, ale První republika mi vždycky připadala jako seriózní projekt. Je tam široká škála zajímavých herců, to byla zcela jistě velká motivace. S Bisim Arichtevem jsem si už na „kamerovkách“, troufám říct, padnul do oka, a to je vlastně už docela dobrý základ pro to to neodmítnat. Já se hlavně rád účastním projektů, o kterých mám nějaké tušení, že do nich můžu něco přinést a naopak třeba spolupráce s herci, režisérem přinese něco mně. O tomhle jsem intuitivně vycítil, že to bude oboustranně přínosné. Navíc se mi role Andrleho moc líbila.

Jak byste popsal štáb První republiky? Nelitoval jste, že jste kývl na vstup do seriálu?

Ten štáb měl jeden problém. Byli to takoví profíci, že jsem se na sebe měl občas tendenci naštvat, když se mi něco nepodařilo. Musím říct, že tam bylo cítit obrovské odhodlání ten projekt dotáhnout, věci dotočit i přes kolikrát nekompromisní časové podmínky. Nelitoval jsem nikdy.

Jaký je Váš vztah k období První republiky?

Je to doba, kde být gentlemanem byla v určitých kruzích samozřejmost. Všechno mělo svůj čas. Nebylo to tak hektické jako dnes. Pravda měla jinou váhu. Muži se do společnosti vždy upravili vkusně, záda měli rovná, dívali se do očí. Byli pyšní na sebe a na to, kde žijí. Bavilo mě na tom, jak pro mě bylo těžké „nehrát“ gentlemana té doby, ale být jím. Rád jsem si to nosil domů. A popravdě řečeno není legrace působit uvolněně, když na sobě máte dobovou poručíkovu uniformu. Samotný ten kostým na chlapa působí skoro jako korzet na ženu.

Kromě té uniformy máte i pro Vás tolik nezvyklý knír...

Knír pravý není. Každé ráno mi ho dámy lepily. Trochu náročné je se s ním smát. Podivně vám to sváže horní ret a vypadáte, jako kdyby se vám smát nechtělo. Což v mém případě je pravda minimálně.

Když pomíneme období První republiky, které další období našich dějin máte rád?

Zajímavá pro mě vždycky byla 40. a 50. léta, s tím spojené poválečné procesy. Takhle doba a historie by se měla víc dostat do povědomí. Mimochodem, období první republiky se mi líbilo vždycky. Je v tom velké kouzlo a myslím, že se to štábu podařilo zachytit.

Pavel Batěk:
V kostýmech z období první republiky vypadá každý dobře

Jak byste popsal svoji postavu v seriálu?

Martin Klouda je fajn chlap, ale většina lidí ho nechápe a mají ho za grázla. On ale grázl není, jen se občas prostě věci nepovedou. Je to velký kamarád Vladimíra, než se spolu rozkmotří.

Stala se vám během natáčení nějaká nepříjemnost?

Natáčeli jsme s historickými vozy a ty se samozřejmě od těch dnešních liší. V jednom záběru jsem měl naskočit do jednoho z těch aut, ovšem ono má veliký a široký blatník, takže jsem si natáhl sval. Nicméně ty veterány mě hrozně bavily, protože jsem vášnivý řidič.

Jak se cítíte v dobových kostýmech?

Líbí se mi, že při rychlých převlecích si člověk nemusí sundávat boty, protože nohavice u kalhot jsou velmi široké. Přijde mi, že v kostýmech z období první republiky vypadá prostě každý dobře.

Stanislav Majer:
Do závodního veterána se nehodím svou výškou

Jste v seriálu v druhé sérii nový, jakou roli představujete?

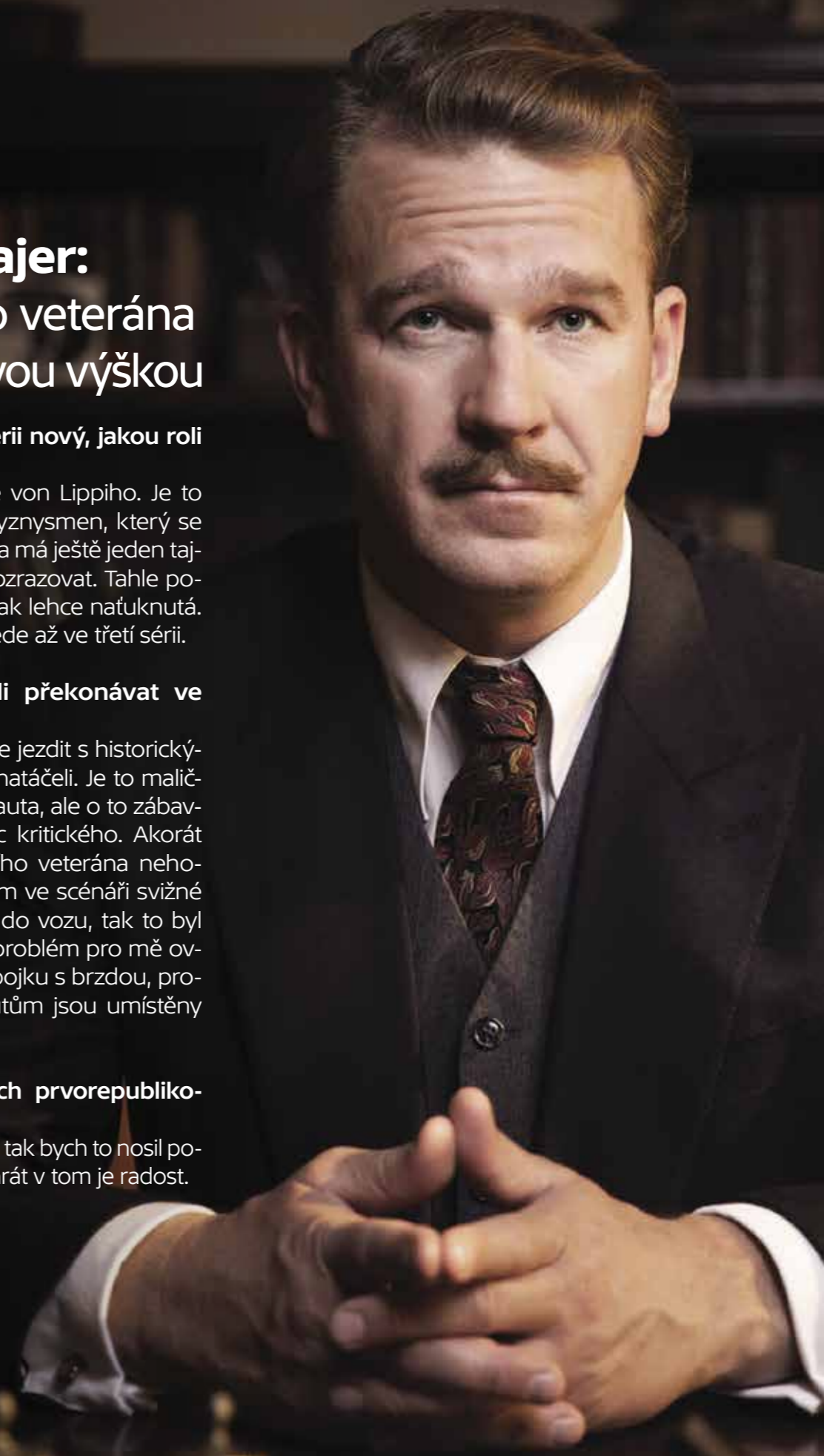
Hraji německého hraběte von Lippiho. Je to takový nekompromisní byznysmen, který se snaží ovládnout český trh a má ještě jeden tajný plán, který nebudu prozrazovat. Tahle postava je v druhé sérii jen tak lehce našuknutá. Myslím, že se naplno rozjede až ve třetí sérii.

Jaké meze jste museli překonávat ve svých rolích?

Chvilku mi trvalo naučit se jezdit s historickými auty, se kterými jsme natáčeli. Je to maličko náročnější než dnešní auta, ale o to zábavnější. Takže to nebylo nic kritického. Akorát se jaksí do toho závodního veterána nehodím svou výškou. Měl jsem ve scénáři svižné vystoupení a nastoupení do vozu, tak to byl trošku problém. Největší problém pro mě ovšem byl, že jsem si pletl spojku s brzdou, protože oproti moderním autům jsou umístěny přesně obráceně.

Jak se cítíte v dobových prvorepublikových kostýmech?

Kdybych na to měl odvalu, tak bych to nosil pořád. Hrozně se mi to líbí a hrát v tom je radost.

A woman with short, wavy brown hair, wearing a black short-sleeved top with white floral patterns and a light green skirt, is sitting in an ornate wooden chair. She is looking towards the camera with a slight smile. The background is a dimly lit room with historical decor, including a large wooden cabinet with a statue on top and a patterned chair back.

Kristýna Liška Boková: Ženy první republiky mají můj obdiv

Jste nová členka První republiky. Když přišla nabídka, jak dlouho jste se rozmýšlela? Dlouho jsem se nerozmýšlela, motivací pro mě byl režisér a doba, ve které se seriál odehrává a kterou jsem si přála vyzkoušet.

Nelitovala jste, že jste do První republiky vstoupila?

Ne, nelitovala, byla to nová zkušenost, kterou jsem ještě nezažila, a pro mě velká škola. Bylo to sice náročné, ale ten tým lidí, jako je režisér, skript, maskéři, kostyméři, kameramani, rekvizitáři, osvětlovači a tak dále, byl neuvěřitelný, vytrvalý a milý.

První řada měla velký divácký úspěch. Co myslíte, že diváci na seriálu nejvíce oceňují? No asi výtvarnou stránku a tu dobu, která je pro nás, myslím, okouzluje.

Jaký je Váš vztah k období první republiky? Myslím, že to bylo období velkých změn a ta doba má své kouzlo. Mně osobně přijde, že

móda té doby byla velmi slušivá, že ženy měly šmrnc a i mužům to víc slušelo.

Jak si vůbec užíváte dobové kostýmy, líčení, účesy a vše, co s tím souvisí?

To je právě to, co je na tom zábavné. Člověk na sebe dostane už kus role a hned ho to do ní vtáhne.

V seriálu se řeší i otázka práv žen. Líbí se Vám tato linka děje?

Myslím, že by se tomu klidně mohl dát větší prostor nejen v tomto seriálu, ale všeobecně v české kinematografii. Ženy tehdy opravdu v sobě našly sílu ke změnám a muselo být složité si svůj postoj ustát. Mají můj obdiv.

Když pomíneme první republiku, které další období našich dějin máte ráda?

Každé období má své a zkusit si ho jako kabátek v roli je vždy příjemné a rozšiřuje to obzory. Baroko, renesance, doba druhé světové války... Je toho tolik, ale období přelomu 19. a 20. století je pro mě opravdu nejvíc přitažlivé.

Anna Fialová: TGM bych vzala na Křižickou fontánu

Představte nám, prosím, svoji postavu z První republiky.

Irena Valentová je holka, která zbožňuje auta, a která je zapálená do automobilových závodů. V druhé sérii má tahle postava poměrně významnou roli a silnou dějovou linii, která je plná milostných vztahů a nebezpečí. Můžu ještě prozradit, že vše skončí poměrně nečekaným zvratem.

Jak se Vám řídí historický závodní vůz?

Řídí se dobře, ale mám z něj taky trochu strach a respekt. Jednak je to krásné historické auto, které samozřejmě není moje a také to auto potřebuje k rozjezdu přidat hodně plynu a ono to pak dělá veliký kravál, až se zdá, že ubližují motoru. To sice není pravda, nicméně špatný pocit z toho mám stejně.

Jak dlouho trvalo, než jste se naučila veterána řídit?

Před natáčením jsem měla jednu takovou zkoušku nezkoušku, kdy jsem se jela na to auto jen podívat. Pan majitel mi ukázal, kde se co ovládá a jak se to řídí. Poté jsem už jen při prvním natáčecím dni dostala asi 30 minut, kdy jsem si zkoušela rozjezdy. Naštěstí ale v zájmu mého bezpečí i bezpečí automobilu ho já řídím, jen když se natáčeji nějaké dojezdy, nebo třeba přejezd přes most, kde se nemůže nic stát. Jinak místo mě řídí kaskadérka.

Co byste z období první republiky chtěla přenést do současnosti?

Hlavně tu krásnou dobu, tu nádhernou garderobu a auta. Dnešní auta oproti těm dobovým postrádají kouzlo.

Kam byste dnes vzala pana T.G. Masaryka na procházku?

Vzala bych ho na moje oblíbené místo – na Křižickou fontánu.

Kostýmní výtvarnice

Michaela Horáčková Hořejší: Mám ráda módu první republiky pro její eleganci, hravost, svobodu a hrdost

Co je typické pro módu kolem roku 1928?

Pro módu pozdních dvacátých let je typická zejména hravost, hledání nových linií, lidé mají o módu velký zájem. Ženské časopisy přinášeli novinky a inspiraci z Paříže.

Děj se od první řady posunul o osm let, změnil se i přístup k módě?

Móda prodělala zásadní revoluci a v jistém smyslu kopíruje i vývoj společnosti. Ženy již nespojuje takové množství pravidel, jsou samostatnější, odvážnější a vlivem vzniku nových ženských časopisů mají i dostatek informací o dění ve světě.

Z jakých návrhů jste k přípravě kostýmu do První republiky vycházela?

Veškeré kostýmy jsem navrhovala na základě studia dobových materiálů - fotografií, krátkých filmů a dobových návrhů. Každá postava tak má svůj charakter, kterému odpovídá střihové řešení, barevnost a tak dále.

Z jakých materiálů se v té době oblečení šilo?

Šilo se z přírodních materiálů, a to zejména z vlny, bavlny a hedvábí. Při práci na kostýmech jsem používala identické materiály, vycházela jsem ze studia dobových originálů. Použitý materiál je klíčový, a pokud není autentický, může celý kostým zničit.

#PrisijKnoflik

Móda první republiky je nekonečným zdrojem inspirace, nejen z hlediska stylu a elegance, ale i důrazu na kvalitu, ruční práci a lokální výrobu. K těmto hodnotám se vrací stále více současných módních tvůrců, kteří používají tradiční techniky výroby a recyklované materiály. Proto jsme se rozhodli doprovodit dru-

Jak módu ovlivnila ženská emancipace?

Naprosto zásadně a logicky. Ženy začaly pomalu expandovat do světů a oborů, které byly předtím vyhrazené výhradně mužům. Začaly mít představy, vize a sny, které ale také mohly konečně realizovat. Proto se také do módy dostalo tolik mužských prvků jako je košile, kalhotový kostým, ale i kravata nebo pracovní oděv. To vše mělo důvody praktické i ideové.

Je Vám v něčem móda první republiky blízká?

Módu První republiky mám velmi ráda, pro její eleganci, hravost, svobodu a hrdost.

Objevují se v ní prvky, které se v módě objevují dodnes?

Jistě. Zejména ve společenské módě můžeme vidět spoustu inspirací a řešení, kterým je dnes už devadesát let.

Jaký kostým pro Vás bylo během natáčení nejtěžší připravit a jaký jste si oblíbila?

Nejtěžší je být pravdivý, skutečně pochopit a vymodelovat postavu, roli. Dobře ji posloužit. Mám spoustu favoritů a lásek, ale asi nejraději mám oblečení pro jízdu otevřeným autem, a to zejména autentický dobový plášť, který se mi podařilo získat v New Yorku a celou kostýmní výbavu Anny Fialové.

hou řadu seriálu digitální kampaní na podporu udržitelné módy. Pokud i vás zajímá, jak dát svému starému oblečení nový život, sledujte projekt #PrisijKnoflik (www.prisijknoflik.cz). Díky němu můžete šetřit peníze i životní prostředí a oživit svůj šatník originálními kousky s šarmem první republiky.

Sběratel historických vozů Jaroslav Šebek: Závodění bylo za první republiky výsadou mužů

Co je typické pro auta z doby První republiky?

Všechna vozidla v té době měla v porovnání s dnešními automobily malý výkon a slabé brzdy. Vozidla až do roku 1924 až na pár výjimek měla brzdy pouze na dvou kolech, teprve vozidla pozdější výroby byla opatřena brzdami na všechny kola. Maximální rychlost se většinou pohybovala kolem 80km/hod. Byla samozřejmě vozidla, která dosahovala vyšších rychlostí, ale to byly sportovní a luxusní vozy s velkým obsahem.

Jaký je největší rozdíl v řízení tehdy a dnes?

Největší rozdíl v řízení byl volant na pravé straně, protože v té době se u nás jezdilo vlevo. Jízda vpravo byla zavedena až za okupace Němci v roce 1939. Pouze importovaná vozidla s USA a Německa měla volant na levé straně. Také některá vozidla měla plynový pedál umístěn uprostřed mezi spojkou a brzdou. U soudobých vozidel je pořadí spojka, brzda, plyn.

Jak moc jste se během natáčení o svá auta bál?

Samozřejmě, že jsem měl obavy, proto jsem se to snažil eliminovat tím, že s vozidly vět-

šinou jezdili naši lidé, kteří jízdu s veterány výborně ovládají. Pokud s vozidlem potřeboval jet rychle herec, tak byl použit dubl, v případě pomalejší jízdy jezdili herci, kteří měli před jízdou trénink.

Anna Fialová si sama na vlastní kůži vyzkoušela jízdu. Byla by talentovanou závodnicí?

Anička má pro jízdu s veteránem cit a je na řízení šikovná. Zda by byla talentovaná závodnice, se dá těžko posoudit, protože má zatím minimální jezdeckou praxi.

Jak to bylo se závodnicemi za první republiky?

Závodění v té době bylo výsadou mužů, a to hodně bohatých, protože jak nyní, tak v minulosti závodní vůz stojí a stál veliké peníze, a to si mohl dovolit opravdu jen málokdo. Jediná známá závodnice z té doby je Eliška Junková. Ta se k soutěžení dostala tak, že její muž Čeněk Junek byl automobilový závodník. Eliška Junková ale soutěžně řídila pouze krátce, protože po nehodě svého muže při automobilovém závodě a následné smrti s tím přestala. Oba dva byli spojeni s automobilovou značkou Bugatti.

Zajímavosti:

počet dílů: 13
 počet natáčecích dní: 99
 počet dní na díl: 7,6
 počet herců, včetně epizodních rolí: cca 80
 počet komparzistů za celou sérii: 430 (Nejvíce komparzistů bylo na závodě v Chuchli při natáčení závodů. V jeden moment bylo na place 90 lidí.)
 počet historických kostýmů: 1570 kusů (z toho 200 šitých speciálně pro tuto sérii)
 počet historických aut na natáčení: 20 (Škoda Praga, Walter, Tatra, Wikov, Zetka, Ford, Laurin a Clement, Ford Buick, Austrofiat a další) a 2 motorčky (Ariel, Royal Enfield)
 nejdražší auto: závodní vůz Imperie (cca 10 mil. Korun. Na světě jsou pouze 3 kusy.)
 nejtěžší scény: automobilové závody v Chuchli a jízdy autem v Milovicích

Kde všude se točilo:

Kutná Hora – Dajbychova vila
 zámek Slapy
 vila Sadská
 zámek Ploskovice
 zámek Zruč nad Sázavou
 Skanzen Mayrau ve Vinařicích
 Třebíz – Cífkův statek
 skanzen Řepora
 Klášter sv. Gabriela v Praze
 skanzen Přerov nad Labem
 závoděště Velká Chuchle
 lom Homolák u Koněprus
 zámecký park Veltrusy
 most Miřejovice
 ulice v Praze – U Obecního dvora, Haštalská
 vojenský areál Milovice
 kostel Obrácení sv. Pavla v Brandýse nad Labem
 restaurant Pražan na pražském výstavišti
 jezero Vojkovice
 zbořeniny ve městě Králův Dvůr
 lesy v blízkosti města Jevany
 + ateliér ve Kbelích

PRVNÍ REPUBLIKA – DRUHÁ SÉRIE (1928–1929)

Vývoj hlavních postav:

Jaroslav Valenta

Osud Jaroslava poznamená osmiletý pobyt ve vězení, kde si odpyká trest za podíl na vraždě manželů Léblových. Teď, když se vrací domů, je odhodlaný dostat se zpátky na vrchol. Chce získat postavení ve firmě, uznání společnosti, přijetí v rodině. Jenže netrvá to dlouho a je znovu nucen pohybovat se na hraně zákona. Aby dosáhl svého, musí se o pomoc obrátit na lidi, které poznal v kriminále. Rozehrává hru, která ohrozí nejen Jaroslava, ale i jeho nejbližší.

Vladimír Valenta

Poté, co je Jaroslav odsouzený a zavřený, zůstává tíha starosti o rodinu na Vladimírovi. Vladimír udělá cokoliv, aby uspěl. Aby po událostech kolem vraždy Klářiných rodičů byla rodina už napořád v bezpečí. Když ale do Prahy pozve kamaráda z války, netuší, jak moc temná tajemství se dostanou na povrch. Tajemství, která ohrozí i jeho milovanou Kláru.

Irena Valentová

Mladá dáma, která vzdoruje všem okolo sebe. Kláře, Vladimírovi, celé společnosti. Nejenže si prosadí závodění v autech, což v té době byla téměř výhradně mužská záležitost, navíc se sbližuje s mužem, o kterém nemá ani tušení, jak moc může být nebezpečný. Když se pak ocitá tváří v tvář smrti, zdá se, že na záchranu je již pozdě.

Magdaléna Škvorová

Magdaléna se nevdala, nešla si ani žádného přítele. Po rozvodu s Vladimírem zůstala sama. Dál žije u rodičů a vede rodinný podnik. Je šťastná, že syn Henry zůstal u ní, to bylo od Vladimíra velké gesto, protože v té době dítě v případě rozvodu téměř výhradně zůstávalo s otcem. Magda vidí, jak šťastný a spokojený život Vladimír žije. Nezávidí. Naopak, je připravená kdykoliv Vladimírovi pomoci. Netuší, jak moc velkou oporu bude Vladimír už brzy potřebovat.

Eliška Toufarová

Eliška studuje medicínu, vdala se za lásku z dětství Vojtu Toufara, který se stal policistou. Stejně jako pro Irenu ani pro Elišku není snadné uspět v oboru, kde jsou výhradně muži. Navíc Elišku stále pronásleduje její „prokletí“ z dětství. Už sice nevidí duchy, se kterými by mohla mluvit, občas ale ví víc, než ostatní. Hlavně o tom, co se teprve stane. Když se její vize týkají nejbližších, je pro Elišku zásadní, aby je dokázala ochránit. Nejděsivější vize je ta, ve které po výstřelu vidí zakrváceného Vladimíra.

Vojta Toufar

Mladý ambiciózní muž, který neposlechl rodiče, nezůstal na statku, ale odešel do Prahy, aby udělal kariéru u policie. Kdyby věděl, že se jeho první velký případ bude týkat rodiny jeho Elišky, možná by v Břežanech zůstal. Již brzy bude muset vyřešit dilema, zda zatýkat v rodině Valentů, nebo uvěřit, že přes veškeré důkazy, které ukazují na Valentovi, je vrahem někdo jiný.

Hans von Lippi

Tvrдый obchodník, nejmladší syn z bohaté a významné Německé rodiny, který si do Čech přijel pro ostruhu. Podniká v dopravě, takže se jeho zájmy brzy střetnou se zájmy rodiny Valentů. Vladimír by se s ním možná i dohodl, Jaroslav ale kompromisy odmítá. Raději přijme válku, kde vyhrát může jenom jeden.

Marie Průchová

Guvernantka, která se stará o malého Jakuba Valentu a učí hrát na klavír Irenu. První člověk, který je na Jaroslava po jeho návratu milý. První žena, která se na něho po osmi letech ve vězení usměje. A i když tomu společenská pravidla brání, Marie Jaroslavovu lásku opětuje. Na okamžik se zdá, že ti dva mají šanci na šťastný život. Jenže pak se znovu ozve minulost, která nutí Jaroslava jednat za hranou zákona.

Jan Andrlé

Mladý poručík, vojenský kartograf hrdý na vojenskou minulost své rodiny. Idealista, který zjišťuje, že pravda o jeho otci může být krutější, než si kdy dokázal představit. Poručík Andrlé by byl raději, kdyby Vladimír o svých zážitcích z války už nikdy nepromluvil. Jenže teď, když už ví, co se tenkrát stalo, se musí rozhodnout. Umlčí Vladimíra, aby chránil čest svého otce, nebo dovolí, aby bylo jméno Andrlé vláčeno blátem? Všechno se navíc komplikuje Andrlého láskou k mladé a divoké Ireně.

Anotace prvních pěti dílů

1. díl

Jaroslav Valenta opouští vězení a snaží se vrátit do rodinné firmy. Tam ale o něj nikdo nestojí a spíše by rádi, aby odešel na venkov hospodařit za otcem Aloisem. Mezitím bratr Vladimír vede povoznictví, kde těží především z legionářské minulosti. Doženu jej ale strašlivá tajemství z minulosti.

2. díl

Jaroslavova cesta na vrchol se komplikuje. I když v Magdaléně získává důležitého spojence, ukazuje se, že bez souhlasu Škvora to prostě nepůjde. Jaroslav ví, že dostat cukrovarníka na svou stranu nebude snadné, přesto to nevzdává. Ani když se mu pod nohy začne plést Martin Klouda, který hraje klíčovou roli ve válečném tajemství, které šíří Vladimír. Vladimír tuší, že násilné události z uplynulých dní nejsou dílem náhody. Chápe, že jejich prapůvod vyvěrá v události, která se stala v zákopecích 1. světové války. Ví, že bude muset sebrat odvahu a říct nejbližším pravdu, aby je ochránil. Celé je to o to komplikovanější, že se Irena přátelí s oběma muži, kterých se dávná událost bezprostředně týká. Poručík Andrlé stále ještě věří, že jeho otec byl hrdina, Martin Klouda udělá cokoli, aby se pravdu nikdy nedozvěděl. Bez zaváhání vystraší i Elišku, jejíž „nadání“ ho děsí a ohrožuje.

3. díl

Vladimír v sobě dusí válečné tajemství i během oslav deseti let republiky. Nechce se nechat fotografovat, nechce převzít vyznamenání. Když se odhodlá říct poručíkovi Andrlému pravdu o jeho otci, Klouda a jejich přítel ve zbrani Král mu v tom chtějí zabránit. Vladimír nakonec končí zmlácený na zemi přede všemi hosty recepce, což uškodí i Jaroslavovi, který už měl na dosah důležitý úvěr od banky na rozšíření povoznictví. Co nejdříve potřebuje nakoupit další auta na rozvoz zboží ze Škvorova lihovaru, kde se jeho zakázky snaží převzít dravý německý podnikatel von Lippi. Klára najde doma zabalený kufr Vladimíra. Teplý svetr, hygiena. Bojí se, že Vladimír půjde do vězení, ten ji ale uklidňuje. Hádky mezi Vladimírem a Kloudou kulminují, což se týká i Ireny. Poručík Andrlé ji z ničeho nic trénovat odmítá, Kloudu jí rodiče jako trenéra znovu zakazují. Irena ale chce závodit, a tak udělá krok, který nikdo nečeká.

4. díl

Celá rodina Valentů hledá Irenu, po které se slehla zem. I Klouda se ztratil. Jaroslav najde legionáře Krále, ale ani ten mu nechce nic prozradit. Naštvaný Jaroslav se pohádá s bratrem Vladimírem, že Irenu hledá málo intenzivně. Vyčítá mu, že Kloudu do rodiny dovedl on. Jediná Klára zachovává chladnou hlavu. Pomoc nečekaně nabízí i poručík Andrlé, který přes své kontakty mezi automobilovými závodníky odhalí možné místo pobytu Ireny ve Francii. Klouda ale přes své informátory v Praze zjistí, že mu chtějí Irenu odvést zpět, a zařídí, aby Jaroslav nemohl do Francie vůbec odjet. Přesto nedomyslí, že kromě Jaroslava může za Irenou přijet i někdo zcela jiný. Irenu ale nebude lehké přesvědčit, aby se vrátila. Král je chycen v povoznictví a obviněn ze sabotáže. Aby ze sebe smyl podezření, prozrazuje nečekanou informaci o Freddy, kterého znovu dohnala jeho hráčská vášeň. Minulá lekce mu nestačila, ohrožuje rodinu znovu, jen už to souvisí s Kloudou. Ten má rodinu Valentů pevně v kleštích. Přes Irenu i přes Freddyho.

5. díl

Klouda vydírá Valentovy směnkou získanou díky Freddyho hráčské vášni. Peníze na první splátku může rodina získat pouze nevyplacením vánočních prémie zaměstnancům povoznictví, ti ale reptají. Není jasné, jak získat na splacení dluhu další peníze. Irena jde na vánoční večírek automobilových závodníků s Anderlem, kde tančící pár pozoruje Klouda, kterému se to nelíbí a vyvolá konflikt. Von Lippi se dozví o finančních problémech Valentů a nabízí odkup celého jejich povoznictví. Jaroslav i Vladimír odmítají, i když jim von Lippi hrozí, že všechna auta, které by chtěli koupit kvůli rozšiřování firmy, si už zarezervoval pro sebe. Alois přijíždí za syny na vánoční svátky a po svém řeší krizovou situaci ve firmě. Vojta Kloudu podezřívá z vraždy, ale nemá dostatek důkazů. Alespoň Kloudu sleduje a věří, že ho vyprovokuje k nějaké chybě. Také Irena se zlobí na Kloudu, že ubližuje jejich rodině. Snaží se ho přesvědčit, aby s tím přestal. Nedohodnou se a spustí tím na pozadí Vánoc lavinu dalších událostí.

První republika:

režie Biser A. Arichtev **scénář** Jan Coufal **námět** Bára Bulvová a Jan Coufal

autoři projektu Jan Coufal, Petr Šizling a Filip Bobiški

vedoucí projektu David Musil **výkonný producent** Jan Rolínek

kreativní producent Jan Maxa **producenti** Filip Bobiški a Petr Šizling

hrají Markéta Častváj Plánková, Jiří Vyoralék, Ján Koleník, Robert Urban, Kristýna Liška Boková, Jan Vlasák, Tomáš Töpfer, Zdena Studénková, Veronika Arichteva, Anna Fialová, Bořek Joura, Brigita Cmuntová, Vladimír Polívka, Taťjana Medvecká, Stanislav Majer a další

pro ČT vyrábí Dramey Productions

Kontakt pro média
Aneta Veselská
Tel.: (+420) 261 137 520
Mob.: (+420) 736 531 243
aneta.veselska@ceskatelevize.cz

Fotografie
<ftp://ceskatelevize.cz>
pavel.kral@ceskatelevize.cz

© Česká televize 2017